

Remiss från länsstyrelsen om ansökan om tillstånd för Karlsborgs flygplats i Karlsborgs kommun

Anläggningens namn: Karlsborgs flygplats
Fastighetsbeteckning: Karlsborgs flygfält 1:1, Karlsborgs kommun
Verksamhetsutövare: Försvarsmakten

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg lämnar följande yttrande:

Miljönämnden östra Skaraborg har inget att erinra mot att länsstyrelsens miljöprövningsdelegation ger Försvarsmakten tillstånd till den ansökta verksamheten på Karlsborgs flygplats.

Miljönämnden bedömer att sökanden i första hand bör beakta och vidta skyddsåtgärder inom följande områden:

- Buller
- Påverkan på yt- och grundvatten av:
 - perfluorerade alkylsyror (PFAS)
 - kemikalier för avisning av flygplan (urea och glykol).

Buller

Sökanden bör kontinuerligt följa upp bullerbelastningen inom flygplatsens influensområde, främst genom beräkningar men även genom fältmätningar. Ifall överträdelser av gällande normer konstateras, bör åtgärder skyndsamt vidtas för att minska bullerbelastningen. Hur detta ska ske i detalj får regleras i kommande kontrollprogram.

Påverkan på yt- och grundvatten

PFAS

Sökanden bör:

- utreda hur en övertäckning av nya brandövningsplatsen kan minska utlakningen av PFAS till omgivningen
- utreda möjligheten att rena dagvatten som mynnar ut i Kärnebacken från PFAS
- ytterligare utreda hur spridningen av PFAS från nya brandövningsplatsen till Bottensjön sker samt mer exakt bedöma riskerna för att föroreningsplymen av PFAS ska nå Bottensjön.

Avisningskemikalier

Sökanden bör genomföra de åtgärder som beskrivits i ansökan när det gäller planerade förändringar av avisningsplatserna som innebär att större mängd kemikalier återtas efter utförd åtgärd.

MN § 52 forts.

Redogörelse för ärendet

Försvarsmakten förelades 2010 av dåvarande Generalläkaren om att ansöka om tillstånd för verksamheten på Karlsborgs flygplats. Efter att länsstyrelsen avvisade ansökan på olika grunder beslutade regeringen att prövningsprocessen skulle återupptas, och efter ett antal kompletteringar från sökandens sida har nu länsstyrelsens miljöprövningsdelegation sänt ut ansökan för yttrande.

Försvarsmakten yrkar bland annat på att få utöka antalet flygrörelser från ca 2 200 per år (2009) till ca 9 300 per år. Under flottiltiden var antalet flygrörelser ca 12 500 per år.

Hur sökanden bedömer miljöpåverkan från de områden som miljönämnden anser som avgörande för verksamhetens miljöpåverkan, redovisas nedan.

Buller

Redovisade bullerberäkningar visar att ca 40 boende kan beröras av ljudnivåer över L_{Amax}90 dB(A) från **stridsflyg**. Omfattningen av flygverksamhet med stridsflyg är dock mycket liten. För övrigt flyg kan mindre än 100 boende beröras av ljudnivåer över L_A 80 dB(A). Strax under 1 000 boende kan uppskattningsvis komma att beröras av mellan L_{Amax}70 och 80 dB(A). Nivåer i detta intervall avser riktvärden för nattperioden och verksamheten under natten är ytterst begränsad.

För **helikopterverksamheten** är det relativt få boende som kan komma att beröras av över L_{Amax}80 dB(A) vid flygning i mörker. Under dagtid kan drygt 200 boende kunna komma att beröras av över L_{Amax}80 dB(A). Mindre än ca 700 boende kan uppskattningsvis komma att beröras av mellan L_{Amax}70 och 80 dB(A).

Verksamheten vid flygplatsen bedöms inte medföra allvarigare konsekvenser relativt dagens läge (avser 2009 års verksamhet). Möjligheten att vistas i området omkring Karlsborgs flygplats kommer inte att begränsas mer än i dag eftersom det redan finns flygverksamhet på platsen. Fortsatt flygverksamhet kommer att begränsa möjligheten till komplettering av bebyggelsen i området. Fastigheter som utsätts för höga bullernivåer kan verksamhetsutövaren behöva bullerisolera.

Påverkan på yt- och grundvatten

PFAS

Sökanden anser att tillståndsansökan inte innebär några anläggningsåtgärder eller andra förändringar som direkt påverkar spridningen av PFAS. Sökanden anser att frågan om förekomst och spridning av PFAS i första hand är en tillsynsfråga.

MN § 52 forts.

Sökanden har på basis av undersökningar gjort bedömningen att det sannolikt dröjer hundratal år innan förekomsten av PFAS i grundvattnet vid den nya brandövningsplatsen når Bottensjön. Förekomsten av PFAS i ytvatten ger ett litet bidrag till totalhalterna av PFAS i Bottensjön och Vättern.

Miljö kvalitetsnormerna för dessa två vattenförekomster, bland annat till följd av PFAS-förekomsten, kommer dock inte att klaras inom stipulerad tid. Till denna belastning ger flygplatsen ett litet bidrag.

Avisningskemikalier

För avisning av flygplan med flera farkoster används glykol och urea.

Glykol

Vid nedbrytning av glykol (till koldioxid och vatten) går det åt stora mängder syre. Flygplatsens beräknade haltbidrag av glykol i Bottensjön blir relativt litet. Detta innebär att risken för ökad näringstillförsel samt syreförbrukning på grund av utsläppet bedöms som mycket liten, eftersom omblandningen och utspädningen blir mycket stor.

Urea

Urea omvandlas till ammoniumkväve och sedermera till nitrat. Undersökningarna visar också att det sker en reduktion av ammonium under transporten till Bottensjön. Ammonium, liksom nitrat, bidrar till övergödning.

Den beräknade haltökningen i Bottensjön blir liten och i Vättern försumbar. Detta innebär att risken för toxiska effekter på organismer i Bottensjön på grund av höga ammoniumkvävehalter är liten.

Övrigt

Miljönämnden vill påminna om att det pågår ett ärende enligt 7 kap. miljöbalken där Fortifikationsverket har sökt dispens från det dikningsförbud som råder inom flygplatsfastigheten. Miljönämnden har lämnat ett yttrande i samband med ärendets samrådsförfarande, dnr 2018-3062.

Skälen för miljönämndens beslut

Miljönämnden bedömer att den sökta verksamheten kan bedrivas inom miljöbalkens ramar, om sökanden vidtar de försiktighetsåtgärder som har redovisats i ansökningshandlingarna.

Miljönämnden har inte bedömt tillståndsansökans påverkan på naturmiljön.

MN § 52 forts.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2018-05-17

Missiv (mejl) till remiss från länsstyrelsen

Komplettering från Försvarsmakten, daterad 2018-03-28

Bilaga till komplettering: kap 4, förslag till villkor, rev. 2017-11-15

Bilaga till komplettering: kommentarer till föreläggande om buller,
daterad 2017-11-07

Beslutet skickas till

Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation, dnr 551-359-2017